

У січні нинішнього року набула чинності угода щодо зони вільної торгівлі з ЄС. Наша країна одержала доступ до найбільшого ринку в світі. Однак, на думку експертів, це тільки початок. Попереду — ще довгий період адаптації, який для багатьох виробників буде досить болючим. Споживачам також радіти ще рано: продукція з ЄС навряд чи швидко подешевшає.

Під час спілкування з підприємцями області чую одне запитання: коли ж ми відчуетьмо свою вигоду? Над цим можна поміркувати, але дехто з фахівців, випереджаючи наші можливі аргументи, висловлює скептичне бачення перспективи, принаймні найближчої, пророкуючи засилля європейської продукції на наш ринок і витіснення з нього українського виробника.

Незважаючи на виправдані побоювання, в Мінекономрозвитку України вважають, що цього все ж не станеться. За словами заступника міністра Наталії Микольської, нульові податки будуть введені тільки для 70 відсотків усіх імпортованих товарів, для решти ж діятимуть перехідні періоди чи режим обмежень. Ще одна з підстав оптимізму — девальвація гривні, внаслідок чого українські товари стали дешевше й конкурентоздатніші у порівнянні з європейськими.

Отож миттєво від зони вільної торгівлі ми не виграємо, але є значний потенціал, про який не можна забувати. Адже ЄС — це найбільший світовий ринок, і вихід на нього обіцяє великі експортні можливості.

Одне з найскладніших завдань для українського виробника — отримання європейської сертифікації. Для великих підприємств тут проблеми не буде, однак для середнього та малого бізнесу це може стати непосильним завданням. Однак рухатися в цьому напрямку все одно потрібно. Поки що нам тільки відкрили двері до ринку Європи, але туди ще необхідно увійти. Це може тривати 2-3 роки, але може не вистачити й 20. Все залежить від України, і не від окремого підприємства, а країни в цілому. Ми повинні пропонувати конкурентоспроможну продукцію, інакше її ніхто не буде купувати. З цією метою необхідно модернізувати наші підприємства. Де взяти гроші? Потрібен інвестор. Аби він прийшов, важливо створити привабливий інвестиційний клімат. Але навіть най-

На часі ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ: ВИГОД БІЛЬШЕ, НІЖ РИЗИКІВ

краща компанія може не одержати капіталовкладень, якщо в країні несприятливі для цього умови. Тобто якщо процвітає корупція, великий податковий тиск, ніяк не зрушаться інші назрілі реформи, в тому числі й судова.

Насмілюсь передбачити, що наш експорт в ЄС нинішнього року стане ще меншим, ніж раніше, незважаючи на ЗВТ. Приміром, ми не змогли скористатися торік навіть тими квотами на м'ясу й молочної продукції, які були надані, адже не було попиту на ринку. За даними статистики, квоту на продаж м'яса птиці обсягом 18 тисяч тонн українська сторона заповнила тільки наполовину. Тим часом і на Черкащині є потужні підприємства цієї галузі, які б могли сказати своє вагомє слово.

Отож слід враховувати всі плюси й мінуси зони вільної торгівлі з країнами ЄС. Серед плюсів без сумніву є той факт, що товари, які надходять до України, будуть порівняно дешеві, адже з більшості товарів європейського виробництва митні платежі знімуть, що може здешевити їх на 10-15 відсотків. Років через п'ять в Україну, за умови стабілізації політичної ситуації, можуть прийти західні компанії. Це означає появу нових робочих місць, білі зарплати. З відкриттям для нас ринку ЄС віграють українські компанії, які поставляють сировину в Європу, адже з відміною мита вони збільшать виробництво й прибутки. Виробникам же гото-

вої продукції важче буде знайти своє місце на євrorинку через велику конкуренцію. Разом з тим, серед мінусів — зменшення виробництва. Посилення конкуренції й упровадження стандартів ЄС можуть привести до того, що в перші два роки закрийється чимало наших виробництв. Ситуація поліпшиться лише з впровадженням у нас євростандартів. Ще один негативний фактор — відкриття ринку ЄС може привести до подорожчання того, що всередині України досі коштувало дешевше, ніж за рубежем, оскільки експортувати буде набагато вигідніше, ніж продавати на місці. Не забуваймо: ЄС нам, звичайно, партнер, але він при цьому й конкурент. А оскільки у нас ринки слабкі, особливо фінансові, то що ми можемо запропонувати у цій конкурентній боротьбі? Потрібна концентрація фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку, але не декларативно, як це у нас було, а щоб дійсно була підтримка інноваційних проектів і нових виробництв.

Головна вигода ЗВТ з ЄС, на мою думку, не так у самій торгівлі, як у нових інвестиційних можливостях для компаній — залучати саме європейські інвестиції. Для цього нашим виробникам потрібно йти на співпрацю з європейськими виробниками: створювати спільні підприємства, можливо навіть з реєстрацією і юрисдикцією у країні ЄС, наприклад в тій же Польщі чи прибалтійських країнах. Таким чином, може значно активізуватися європейський інвестиційний потік в Україну. Договір про економічну і торгову співпрацю робить Україну для європейських країн в економічному плані «своєю». Що дасть можливість створення виробничих кооперацій з підприємствами країни ЄС.

Переконаний: сама ситуація змусить наших виробників швидкими темпами модернізувати виробництво, підвищувати якість продукції, інакше вона буде неконкурентною не лише на зовнішньому ринку, а й на внутрішньому.

Михайло ЧОРНОПИЩУК,
директор
ДП «Черкасистандартметрологія»

Метрологія Повірка лічильників ВІДТЕПЕР — ТУРБОТА КОМУНАЛЬНИКІВ

Нині дедалі більше споживачів житлово-комунальних послуг встановлюють у своїх помешканнях лічильники води, газу тощо. І переконуються, що вони дають змогу заощаджувати, адже роблять споживачів відповідальнішими. Однак щоб пересвідчитися чи прилад працює правильно, його у визначені строки потрібно повірити. І ось тут у минулі роки виникало запитання: хто має сплачувати за повірку лічильників? Адже різні нормативні акти давали діаметральні пояснення щодо цього.

Так, у ч.3 ст.28 Закону «Про метрологію та метрологічну діяльність» було зазначено, що періодичну повірку, обслуговування та ремонт (зокрема й демонтаж, транспортування та монтаж) здійснюють за рахунок підприємств й організацій, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання. У постанові Кабміну №869 від 01.06.2011 р. йшлося, що повірку лічильників споживачі мають здійснювати власним коштом. Ці нормативні неузгодженості давали змогу надавачам послуг користуватися тим нормативним актом, яким їм було зручніше. Тож люди нерідко стикалися з громіздкою процедурою повірки засобів обліку, за яку не лише треба було заплатити, а й демонтувати, відвезти на повірку, а потім поставити на місце.

З 1 січня нинішнього року вступив у дію Закон «Про метрологію та метрологічну діяльність». У ньому є особливо важлива одна новація, яку відчує на собі кожен. У законі чітко прописані принципи відносин між надавачами й споживачами послуг у контексті обсягу цих послуг. Віднині, згідно з цим законом, усі роботи з обслуговування лічильників мають проводитися за рахунок надавачів послуг — електроенергії, тепла, газу, води. Їхньою ж турботою (а зовсім не мешканців) є й своєчасна повірка цих лічильників. Наголошуємо, що всі пов'язані з цим витрати уже включені в тарифи на побутові послуги, і їх не можна тарифікувати понад цю суму.

Порядок, за яким проводиться повірка лічильників, затверджений постановою Кабміну від 8 липня 2015 року №474. Там чітко сказано, що надавач послуг повинен поставити до відома мешканця про планову повірку рекомандованим листом. Крім того, прописаний обов'язок надавача на час повірки чи ремонту лічильника встановити тимчасовий. Передбачено й інші важливі для споживача речі. На практиці це означає, що всю громіздку процедуру повірки лічильників беруть на себе комунальники. Виділяти ж кошти на цю процедуру — обов'язок усіх надавачів комунальних послуг. До того ж сам закон прийнятий ще в 2014 (!) році, отож у комунальників було достатньо часу, аби підготуватися до його реалізації. Закон про метрологію — один із базових законів реформи системи технічного регулювання. По суті, ми переходимо від старої радянської системи управління якістю до нової європейської системи технічного регулювання. За останні півтора року створено законодавчу основу для такого переходу. Це — кардинальна зміна філософії розробки й виробництва товарів і надання послуг.

На Черкащині вже чимало зроблено для впровадження нової системи. Приміром, налагоджено повірку лічильників води, яка тепер повинна здійснюватися за рахунок постачальників. Лабораторія ДП «Черкасистандартметрологія», оснащена сучасними проливними повірочними установками, виконує повірку, ремонт, обслуговування та юстування лічильників води, у тому числі квартирних, ДП «Черкасистандартметрологія» також оснащено переносною повірочною установкою АС-П, за допомогою якої можна проводити повірку лічильників води на місці експлуатації без демонтажу. Так само потужно, за останнім словом техніки, оснащені й інші підрозділи, де можна повірити лічильники тепла, газу та інших приладів обліку.

Відтепер споживачі несуть відповідальність тільки за те, щоб засоби обліку не було пошкоджено, а їх обслуговування і повірка — уже турбота надавачів послуг.

Сподіваємось, що комунальники належно виконуватимуть свої обов'язки, не вимагаючи зайвого.

Нове у законодавстві

Поновлено реєстрацію СЕРТИФІКАТІВ ВІДПОВІДНОСТІ

Закон «Про внесення змін до декрету Кабінету міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» набув чинності. Текст документа опублікований у виданні «Урядовий кур'єр». Цим законом з 05.01.2016 року поновлена реєстрація сертифікатів відповідності харчової продукції в Державній системі сертифікації. Відділ з підтвердження відповідності продукції та послуг надає послуги з сертифікації харчової продукції, атестації виробництв, розроблення та поставлення нових видів продукції на виробництво.

З питань сертифікації харчової продукції просимо звертатися до органу з сертифікації продукції та послуг ДП «Черкасистандартметрологія» за адресою: м. Черкаси, вул. Гоголя, 278. тел./факс (0472) 33-11-01.

Ваше здоров'я

Хто «полікує» МЕДИЧНІ ПРИЛАДИ

Щоб медична техніка сприяла лікуванню, а не шкодила здоров'ю, за нею потрібен постійний нагляд та контроль. У ДП «Черкасистандартметрологія» щороку проводять ремонт та обслуговування приладів, що слугують медицині.

Створений підрозділ з ремонту та обслуговування медичної техніки та спеціального обладнання. Щороку тут «лікують» тисячі медичних приладів. Перевіряють на відповідність технічним характеристикам і, за необхідності, здійснюють їх регулювання та ремонт, — розповідає заступник директора ДП «Черкасистандартметрологія» Олександр Камша.

Так, за минулий рік перевірено параметри 840 одиниць медичної апаратури, відремонтовано 3202 одиниці медичного й лабораторного устаткування. Однак, як констатують фахівці, відсутність належного фінансування закладів охорони здоров'я призводить до застосування у медичній практиці приладів із непідтвердженими метрологічними характеристиками. Особливого контролю потребують засоби лікування та діагностики, що призначені для генерації небезпечних рівнів випромінювання (лазерного, ультрафіолетового, бактеридного та рентгенівського). Втім, стосується це й іншої медичної апаратури.